

Ліпич В. М.

Бердянський державний педагогічний університет

МОРФОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Стаття присвячена впливу глобалізації на морфологічні трансформації в українській мові, що спонукають до появи мовних номінацій для називання нових концепцій і процесів. Мета статті – дослідити специфіку морфологічних інновацій в сучасній українській мові та їх класифікацію, а також окреслені значення морфологічних трансформацій для функціонування мовної системи. Під час дослідження з'ясовано, що безперервний розвиток мови є важливою характеристикою мовних систем через різноманітні соціокультурні, технологічні та інші впливи, а мова є відображенням суспільства, його цінностей, технологічних досягнень та культурних змін. Морфологічні інновації визначено як зміни в будові слів та їхній формі. Доведено, що морфологічні інновації є важливим елементом мовної еволюції та сприяють динамічному розвитку мови. У контексті морфологічних змін окреслено принцип гнучкої стабільності мовної норми та поділ мовної норми на прескриптивну та дескриптивну, що сприяє опису інновацій на рівні будови слів і їхніх частин. На основі аналізу мовознавчої літератури охарактеризовано основні морфологічні інновації в українській мові (афіксація, аббревіація, словоскладання та транспозиція) та подано приклади для ілюстрації кожної з них. Розкрито, що в українській мові морфологічні інновації охоплюють сферу майже всіх повнозначних і службових частин мови, а самі трансформації відбуваються відповідно до внутрішніх законів розвитку мовної системи. Виокремлено п'ять тематичних зрізів, за якими об'єднано морфологічні інновації в сучасній українській мові. Тематичні зрізи охоплюють: суспільно-політичні трансформації, міжкультурну комунікацію, технологічні досягнення та диджиталізацію, пандемію COVID-19, а також російсько-українську війну. Було проведено аналіз словотворчих процесів за цими зрізами та надано приклади відповідно до частин мови. Крім того, у статті детально описано процеси, які є типовими для мовної системи та виникають внаслідок морфологічних інновацій.

Ключові слова: морфема, афіксація, аббревіація, словотворення, транспозиція, адаптація, мовна система.

Постановка проблеми. Глобалізація активно увійшла в сучасний дискурс і уособлює закономірний рух людства, обумовлений розвитком технологічних, інформаційних, соціоекономічних, культурних сфер. Посилюючи інтеграційні процеси, глобалізація поступово призводить до розширення міжнародних обмінів і сприяє переходу до інформаційного суспільства [10]. Сучасний світ сьогодні функціонує в межах глобальної інтеграції, що активно сприяє налагодженню ефективного міжкультурного діалогу та реалізації спільних інтересів. Аналіз ситуації, що склалася в мові під впливом сучасних глобалізаційних процесів, відображає загальну подвійну природу глобалізації. З одного боку, глобалізація створює умови для інтенсивного мовного контакту між різними культурами та мовами, що призводить до мовної уніфікації та розповсюдження домінуючих мов і використання їх як міжнародних комунікаційних засобів. З іншого боку, глобалізація може сприяти

втраті менш розповсюджених мов або діалектів, що надалі може призвести до гомогенізації мови, втрати мовних традицій і мовних норм [5].

Безперервний розвиток мови є важливою характеристикою мовних систем через різноманітні соціокультурні, технологічні та інші впливи. Мова є відображенням суспільства, його цінностей, технологічних досягнень і культурних змін, тому вона трансформується до змін у суспільстві, нових технологій, економічних і політичних умов. Мова – динамічна конструкція, яка проявляється у появі неологізмів для вираження нових ідей і технологій, еволюції фонетичних властивостей, вимови та акцентів під впливом географічного розподілу мови чи культурних контактів. Окрім того, мовна граматики та синтаксис можуть динамічно змінюватися, інкорпоруючи нові конструкції та граматичні форми, що виникають внаслідок змін у способі вираження думок та ідей [8]. В умовах глобалізації мова може адаптуватися до нових

соціальних норм, гендерних ролей, культурних тенденцій та інших норм суспільного життя, забезпечуючи ефективне спілкування в сучасному світі.

Морфологічні інновації, тобто зміни в будові слів та їхній формі, є важливим елементом мовної еволюції, оскільки вони сприяють адаптації до нових концепцій, створенню нових слів і форм для точного вираження інноваційних концепцій, пов'язаних із технологічним розвитком чи соціальними зрушеннями, а також прагненні мови реалізувати свої можливості в забезпеченні потреб суспільства у спілкуванні [4]. Нові морфологічні форми з'являються для уточнення комунікації, дозволяють ефективніше виражати складні ідеї та підвищують мовну гнучкість, сприяють формуванню мовної та комунікативної компетенції, а також підвищенню рівня мовної культури [16]. Зважаючи на це, детальний аналіз морфологічних інновацій в українській мові є важливим для розуміння механізмів мови, її структури та взаємодії з культурою в умовах глобалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Мова та комунікація в аспекті глобалізації розглядалися багатьма вченими (О. Дрейчук, О. Ільченко [5], Н. Сарновська, М. Антонівська [10]), які в процесі наукових розвідок детально з'ясували вплив глобалізаційних процесів на мову та окреслили її наслідки для української мови. Водночас мовні інновації були предметом наукових досліджень С. Гриценко [4], М. Куц [8], Н. Тимошук [11]. Морфологічні способи творення слів у сучасній мові вивчали І. Бабій, Т. Терех [1], Л. Вусик, Н. Павлик [2] (афіксація), Л. Гмиря, В. Заскалета [3], Н. Єльнікова, О. Ісаєва [6] (аббревіація), Н. Костусяк [7] (словотворення), Н. Найт [9] (транспозиція). А в центрі уваги М. Куц [8], О. Черемської, В. Сухенко [13] були питання, пов'язані з появою інноваційної лексики під час політичних чи соціально-економічних трансформацій. Аналіз наукової літератури свідчить, що проблема морфологічних інновацій в українській мові в контексті глобалізаційних та інтеграційних трансформацій на сьогодні потребує детального вивчення.

Постановка завдання. Мета статті полягає в дослідженні специфіки морфологічних інновацій у сучасній українській мові та їх класифікації, а також окресленні значення морфологічних трансформацій для функціонування мовної системи.

Виклад основного матеріалу. Основні поняття морфології стосуються частин слова і включають морфеми, корені, афікси, інфікси, флексії. Морфологія допомагає розкрити структуру слів, їхню елементарну будову та закономірності утворення.

Тому афіксація, аббревіація, словоскладання та транспозиція є на сьогодні основними морфологічними інноваціями в українській мові [11]. Крім того, морфологічні зміни можуть виникнути внаслідок впливу зовнішніх факторів на мову (контакт з іншими мовами, технологізація, міграція, політичні та соціокультурні зміни) [15]. Кожна частина мови характеризується певними морфологічними особливостями та специфічною морфемною будовою, має динамічний характер, тому зміни у частиномовній системі відбуваються безперервно [9]. В українській мові морфологічні інновації охоплюють сферу майже всіх повнозначних і службових частин мови, а самі трансформації відбуваються відповідно до внутрішніх законів розвитку мови.

У контексті морфологічних змін варто окреслити принцип гнучкої стабільності мовної норми та поділ мовної норми на прескриптивну і дескриптивну, що окреслює інновації на рівні будови слів і їхніх частин [12; 17]. Так, дескриптивна норма стосується усіх реальних, реалізованих і тих, що реалізуються, можливостей мовної системи, які прийняті в суспільстві. Вона визначається внутрішніми закономірностями мови, еволюціонує одночасно зі зміною у системі мови. Водночас прескриптивна норма передбачає встановлення чітких правил і стандартів щодо коректного вживання мови. Прескриптивізм містить встановлення конкретних правил, засудження помилкового вживання мовних категорій і спрямований на збереження традиційних форм мови, враховуючи історичні норми та стандарти. Українська мова, як і будь-яка інша мова, відчуває вплив як прескриптивізму, так і дескриптивізму на словотвірні процеси. З одного боку, прескриптивний підхід визначає конкретні норми та правила творення слів, окреслюючи стандартизовані форми і структури. З іншого боку, дескриптивний підхід орієнтований на опис фактичного вживання мови без встановлення оцінок щодо правильності. Це в свою чергу сприяє абсорбції різноманітних форм і варіантів словотворення, враховуючи нові потреби, контекст, освітні та культурні тенденції, а також індивідуальний вибір мовців. На рисунку 1 подано класифікацію морфологічних інновацій в сучасній українській мові.

Огляд мовознавчої літератури засвідчує, що в межах вивчення морфологічних змін у мовній системі виокремлюють два основні напрями: оновлення словникового складу мови (шляхом появи неологізмів і утворення від них похідних слів) та лексикографування новотворів (за допо-

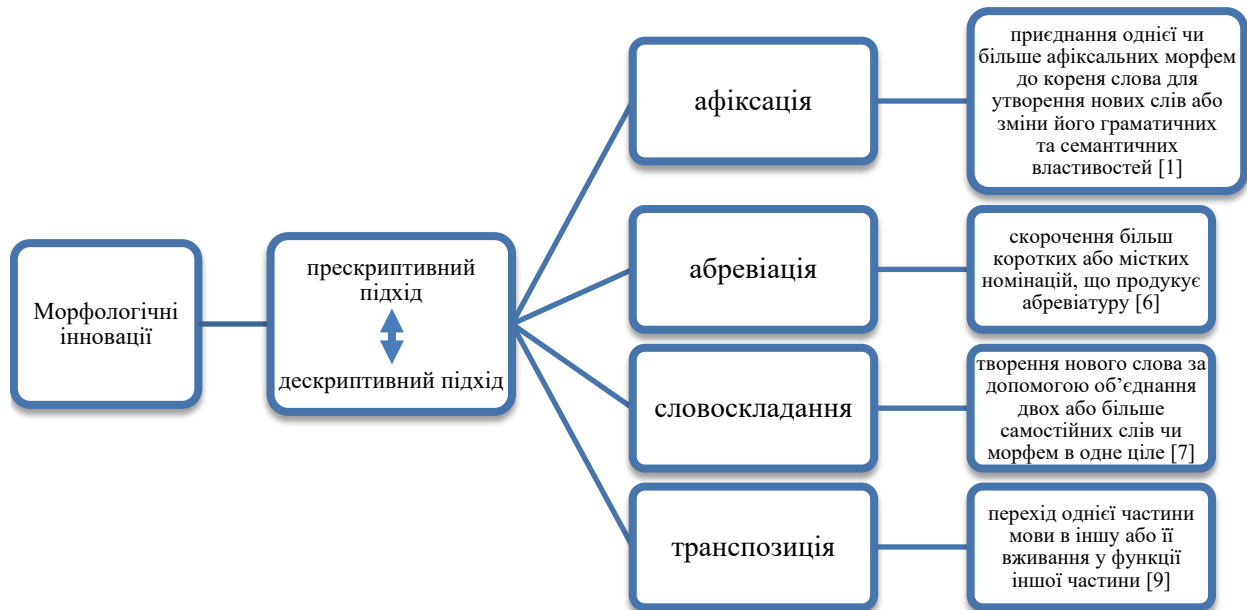

Рис. 1. Класифікація морфологічних інновацій в сучасній українській мові

Джерело: власна розробка автора

могою додавання морфем чи транспозиції частин мови) [2]. Детально проаналізуємо основні морфологічні інновації в сучасній українській мові.

Афіксальне словотворення – один із провідних і продуктивних способів формування назв різних галузей науки і техніки, називання нових понять та концепцій [1]. Найпродуктивнішими морфологічними інноваціями є утворення дієслів і віддієслівних іменників [2]. Так, ми спостерігаємо утворення нових слів за допомогою префіксів: *від-*, *де-*, *за-*, *на-*. Крім того, широкоживаними є такі суфікси: *-ува*, *-іст*, *пере-*, *не-*, *транс-*, *між-*, *інтер-* тощо. Наявність великої кількості суфіксів і префіксів надає широкі можливості для створення нових номінацій, які вирізняються практичністю й водночас забезпечують нормативність, адекватність та поліфункціональність слів.

Абревіація – створення інтегрованої мовної одиниці, що характеризується морфологічною та семантичною похідністю щодо вихідного словосполучення, але водночас має власну смислову структуру і є новим номінативним знаком (напр., *ООН*, *НАТО*, *МОЗ*, *ДПСУ*, а також *Укрзалізниця*, *Генштаб*) [6]. В умовах глобалізації та диджиталізації, коли типовим є швидкий обмін інформацією, абрєвіатури допомагають точно виражати поняття та терміни, замінити довгі словосполучення та фрази, а також дозволяють ідентифікувати мовця як члена певної спільноти чи використовуються для оперування конфіденційною інформацією.

Кількаскладне слово має дві або більше кореневих морфем [7]. В українській мові такі слова

часто використовуються для вираження складних або технічних понять, що вимагають докладного визначення або пояснення (напр., *інформаційно-комунікаційний*). Кількаскладні слова сприяють розширенню мовної системи та забезпечують її більшими можливостями вираження. Окрім того, слова, утворені об'єднанням двох або більше самостійних слів чи морфем, забезпечують деталізацію або модифікацію іменників, надаючи їм додаткового значення чи конкретизуючи їх (напр., *робототехніка*, *кіберзагроза*).

Транспозиція або ж конверсія визначається як безафіксальний вид та засіб словотвору, де словотворчим механізмом є виключно сама парадигма слова [9]. Транспозиція дозволяє вводити нові слова без необхідності виникнення цілком нових лексичних одиниць, а за її допомогою мовна система може швидко адаптуватися до нових явищ, технологій, професій та інших сфер життя в умовах глобалізації. Утворення нової частини мови виникає на основі одного кореня, провокуючи внутрішні зміни мовної одиниці та змінюючи його вживання в дискурсі (напр., *хворий*, *потерпілий*, *відВСУшити*, *декриміналізувати* та ін.).

Так, українська мова – динамічне явище, яке зазнає постійних і відкритих трансформацій. Особливо інтенсивними мовні зміни є в періоди політичних і соціально-економічних перетворень чи кризових ситуацій у країні, коли мовна система активно утворює великий корпус нової лексики. Суспільно-політичні, соціально-економічні, а також воєнні реалії, які відбуваються

нині в Україні, спонукають до інкорпорації інноваційних процесів, що є об'єктивною реакцією на перетворення в різних сферах суспільства. Аналізуючи дискурс публіцистичних медіа, науково-популярну літературу та інструменти політичного спілкування, було виокремлено п'ять тематичних

зрізів, за якими можна об'єднати морфологічні інновації в сучасній українській мові, а саме: суспільно-політичні трансформації, міжкультурна комунікація, технологічні досягнення та диджиталізація, пандемія COVID-19, а також російсько-українська війна (табл. 1).

Таблиця 1

Тематичний зріз морфологічних змін в сучасній українській мові

Словотворення	Частина мови	Приклади
<i>Суспільно-політичні трансформації</i>		
афіксація	іменник	президентство, парламентарій, економізація, інклюзивність, соціалізація, дерегуляція, депутатка, міграція
	прикметник	транскордонний, інклюзивний, реформаторський, опозиційний, ліберальний, позапартійний, міжвідомчий
	дієслово	переголосувати, реформувати, лобіювати, демократизувати
абревіація	іменник	ОТГ, ІТ, ГМО, Укрзалізниця, Держприкордонслужба
словотворення	іменник	правдолюб, місцепроживання, школа-студія
	прикметник	сільськогосподарський, довготривалий
транспозиція	іменник	перехожий, заплановане, потерпілий, місцевий
	дієслово	декриміналізувати
<i>Міжкультурна комунікація</i>		
афіксація	іменник	підсвідомість, непорозуміння, інтернаціоналізація, глобалізація, кодифікація, транскультурність
	прикметник	адаптаційний, міжкультурний
абревіація	іменник	ЮНЕСКО, ОБСЄ, США, турбюро, держсекретар
словотворення	прикметник	мовно-комунікативний, лінгвокультурний
	іменник	світосприйняття, етнолінгвістика
транспозиція	іменник	дислокований
	дієслово	експонувати, українізувати
<i>Технологічні досягнення, диджиталізація</i>		
афіксація	іменник	модифікація, цифровізація, децентралізація
	прикметник	телекомунікаційний, безпаперовий
	дієслово	оцифрувати, стандартизувати
абревіація	іменник	ІІІ, ВР, Мінцифри
словотворення	іменник	інтернет-платформа, вебдизайн, бізнес-модель, кібератака, е-комерція, робототехніка
	прикметник	іміджеформуючий, інформаційно-комунікаційний
транспозиція	іменник	користувач, майбутнє
	дієслово	активізувати, запаролити
<i>COVID-19, пандемія</i>		
афіксація	іменник	самоізоляція, вакцинація, епідеміологія, телемедицина
	прикметник	антисептичний, протиепідемічний
абревіація	іменник	ВОЗ, МОЗ, Держсанепідслужба України, блокпост
словотворення	іменник	коронавірус, ковідтрекер, вакцинопрофілактика
	прикметник	інфекційно-контрольний, ізоляційно-обмежувальний
транспозиція	іменник	хворий, інфікований, швидка, померлий
	дієслово	дистанціювати, ізолювати, вакцинувати
<i>Російсько-українська війна</i>		
афіксація	дієслово	наволонтерити, евакуювати
	іменник	маскування, знищення, демілітаризація
	прикметник	мінний, протидесантний, підствольний
абревіація	іменник	БМП, БРДМ, БПЛА, Міноборони, Генштаб, тероборона, комбриг, натівець
словотворення	іменник	Тікток-війська, літакопад
	прикметник	осколково-фугасний
транспозиція	дієслово	забайрактарити, загръохсити, кімити, відВСУшити
	прикметник	загиблий, поранений
	іменник	затридні

Джерело: власна розробка автора

На основі аналізу наукової літератури [8; 13] можемо стверджувати, що для мовної системи, яка зазначає морфологічні інновації, характерними є такі процеси: 1) поява складних і складених слів; 2) надання емоційного забарвлення лексичним одиницям унаслідок використання афіксів чи аббревіації офіційних понять та термінів; 3) орозмовлення політичного чи військового дискурсу через його проникнення в суспільне життя та його подальше стилістичне зниження; 4) інкорпорація запозичень в українську мову; 5) зміна прямого значення слів, зокрема через культурні або соціополітичні трансформації; 6) розширення семантичного поля слова. Крім того, динамічний розвиток мови впливає на активне використання систем розпізнавання мови та алгоритмів повторень, що враховують загальноприйняті морфологічні трансформації мовних номінацій та здатні аналізувати способи утворення мовних одиниць [14]. Очевидно, що ці процеси дозволяють мові адаптуватися до змін у суспільстві, розширювати свою лексичну базу та виражати нові ідеї й концепції в умовах глобалізації.

Висновки і пропозиції. Отже, проведений аналіз свідчить, що безперервний розвиток мови є важливою характеристикою мовних систем через різноманітні соціокультурні, технологічні та інші впливи. Мова є відображенням суспільства, його цінностей, технологічних досягнень та культурних змін, тому вона трансформується до змін у суспільстві, нових технологій, економічних і політичних умов. Морфологічні інновації

визначено як зміни в будові слів та їхній формі, які є важливим елементом мовної еволюції. Доведено, що мовні інновації сприяють адаптації до нових концепцій, створюючи нові слова та форми для точного вираження інноваційних концепцій. Основними морфологічними інноваціями в українській мові названо афіксацію, аббревіацію, словоскладання та транспозицію. Під час дослідження автори дійшли висновку, що в українській мові морфологічні інновації охоплюють сферу майже всіх повнозначних і службових частин мови, а самі трансформації відбуваються відповідно до внутрішніх законів розвитку мовної системи. На основі аналізу дискурсу публіцистичних медіа, науково-популярної літератури та інструментів політичного спілкування виокремлено п'ять тематичних зрізів, за якими можна об'єднати морфологічні інновації в сучасній українській мові, а саме: суспільно-політичні трансформації, міжкультурна комунікація, технологічні досягнення та диджиталізація, пандемія COVID-19, а також російсько-українська війна. Крім того, описано процеси, які є типовими для мовної системи та виникають внаслідок морфологічних інновацій. Надалі наукові зусилля планується зосередити на порівнянні морфології української мови з іншими слов'янськими та неслов'янськими мовами для виявлення спільних рис та унікальних особливостей, а також вивченні історичної морфології для висвітлення етапів розвитку та еволюції морфологічних структур в українській мові.

Список літератури:

1. Бабій І., Терех Т. Афіксальні способи словотворення у військовій термінології англійської та української мов. *Львівський філологічний часопис*. 2023. № 13. С. 14–19. URL: <https://journal.ldubgd.edu.ua/index.php/philology/article/view/2586>
2. Вусик Л. Г., Павлик Н. В. Неологізми як мовне відображення російсько-української війни 2022 року. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 23. Т. 1 С. 52–57. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.23.1.9>
3. Гмиря Л., Заскалета В. Морфологічні та дериваційні особливості неологізмів воєнного часу. *Актуальні питання гуманітарних наук. Мовознавство. Літературознавство*. 2023. Вип. 60. Т. 1. 2023. С. 159–165. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-1-22>
4. Гриценко С. Мовні інновації російсько-української війни 2022 року. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство*. 2022. № 2 (32). С. 9–13. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02>
5. Дрейчук О., Ільченко О. (2023). Мова та комунікація в аспекті глобалізації культур. *Молодий вчений*. 2023. № 1.1 (113.1). С. 10–13. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-113.1-3>
6. Сльнікова Н. І., Ісаєва О. В. Аббревіація в мовленні курсантів-правоохоронців. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 9 груд. 2022 р.). Вінниця, 2022. С. 218–219. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/15593>
7. Костусяк Н. М. Морфеміка, словотвір, морфологія української мови: методичні рекомендації. Луцьк : Надстир'я, 2022. 80 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20859/1/Костусяк%20%20MCM%20%20м_с-3.pdf

8. Куц М. О. Інноваційна лексика у мові сучасних веб-медіа (порівняльний аналіз української та англійської мов). *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*. 2023. Вип. 4. С. 29–34. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.4.5>
9. Найт Н. Ф. Явище перехідності частин мови у сучасній українській граматиці. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. 2022. Вип. 13 (81). С. 37–41. DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2022-13\(81\)-37-41](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2022-13(81)-37-41)
10. Сарновська Н. І., Антонівська М. О. Вплив глобалізації на мову як невід’ємну частину культури українського суспільства. *Питання культурології*. 2022. № 39. С. 220–228. DOI: <https://doi.org/10.31866/2410-1311.39.2022.256928>
11. Тимошук Н. Неологізми на позначення явищ COVID-19: морфологічний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук. Серія: Мовознавство. Літературознавство*. 2021. Вип. 35. Т. 5. С. 168–172. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-5-25>
12. Ходаковська Н. Г. Дескриптивні і прескриптивні норми в лінгвістиці. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*. 2019. Т. 22. № 2. С. 88–97. DOI: <https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2019.192343>
13. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Інноваційна лексика в добу політичних трансформацій: збагачення чи втрата ідентичності. *Challenges and achievements of European countries in the area of philological researches*. Vol. 2. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2020. P. 237–252. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-027-8-32>
14. Юган Н. Л. Мобільні додатки для вивчення української мови як іноземної. *Діалог культур у Європейському освітньому просторі : матеріали VI Міжнар. конф. (м. Київ, 11 трав. 2020 р.)*. К. : КНУТД, 2021. С. 107–113. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/18503/1/Dialog2021_P107-113.pdf
15. Beyersmann E., Mousikou P., Javourey-Drevet L., Schroeder S., Ziegler J., Grainger J. Morphological Processing across Modalities and Languages. *Scientific Studies of Reading*. 2020. № 24 (6). P. 500–519. DOI: <https://doi.org/10.1080/10888438.2020.1730847>
16. Frumkina A., Diachenko M., Polyezhayev Y., Savina N., Hadi F. Readiness of future teachers for integrated teaching of educational subjects in foreign language. *Revista Práxis Educacional*. 2020. Т. 16. № 38. P. 502–514. URL: <https://periodicos2.uesb.br/index.php/praxis/article/view/6023>
17. Leung C. (2022). Language proficiency: from description to prescription and back? *Educational Linguistics*. 2022. № 1 (1). P. 56–81. DOI: <https://doi.org/10.1515/edulng-2021-0006>

Lipych V. M. MORPHOLOGICAL INNOVATIONS IN THE UKRAINIAN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

The article is devoted to the impact of globalization on morphological transformations in the Ukrainian language provoking the emergence of language nominations to name new concepts and processes. The aim of the article is to study the peculiarities of morphological innovations in the modern Ukrainian language and their classifications, and also to outline the role of morphological innovations within the functioning of language system. It was found that the continuous development of language is an important characteristic due to different sociocultural, technological and other impacts. At the same time, language was defined as a reflection of the community, its values, technological achievements, and cultural transformations. Morphological innovations are described as changes in the word construction and their form. It was proved that morphological innovations are important elements of language evolution and contribute to the dynamic development of language. In the context of morphological changes, we outlined the principle of flexible stability of language norms and division of language norms into prescriptive and descriptive ones. Main morphological innovations were characterized. They include the following: affixation, abbreviation, word-formation, and transposition. It was found that in the Ukrainian language morphological innovations concern the sphere of all parts of speech, and they occur in accordance with the inner rules of development of language system. We distinguished five topical dimensions used to unite morphological innovations in the modern Ukrainian language. These dimensions involve social and political transformations, cross-cultural communication, technological achievements and digitalization, COVID-19 pandemic, and Russo-Ukrainian war. The main processes of word creation were analyzed, and a number of examples were given. Besides, the article described the processes that are typical for language system and occur resulting in morphological innovations.

Key words: morpheme, affixation, abbreviation, word-formation, transposition, adaptation, language system.